

Балада Редінгської в'язниці (Глави 1-2)

Оскар Уайльд

Глава 1

Червоне він не одягав,
Вин з кров'ю кольорів,
А крові й вин слід на руках,
Коли знайшли яскрів,
Біля коханої, котру
Він в її ж ліжку вбив.

В сіренькому костюмі він
Гуляв посеред нас,
Крикетний був на нім картуз,
В ході запал не згас,
Та я не знав когось, щоб був
Таким сумним в той час.

Нікого я не знав, щоб був
З тим поглядом, мов сніг,
На синій клаптик угорі,
Що "небом" звати б міг
І хто б так хмарок пильнував,
Вітрил сріблястих біг.

Між душ страждених йшов і я,
По колу не тому,
"Що скоїв він? – я все гадав. –
І тут тепер чому?"
Як хтось позаду прошептав:
"Гойдатися йому".

О, Боже! Наче стіни ці
Раптово повело,
І мов від сталі каски жар
Те небо опекло,
І, хоч страждав я у душі,

За власний біль не йшло.

Я знав, робило швидше що
Його ходу, й чому
Було так сумно у той день,
В яскравий день йому –
Вбив чоловік те, що любив
І вмерти мав тому.

Вбивають те, що люблять – всі,
Хай всі почують це,
І з гіркотою у очах,
Й з улесливим слівцем,
Вб'є з поцілунком боягуз
Хоробрий же з мечем!

Любов свою хтось юним вб'є
Та є й немолоді,
Десть душить Хтивості рука,
Десть руки Золоті,
Добріших жертви – від ножа,
Холонуть швидше ті.

Хтось любить менш, хтось більш ніж мав,
Продав хтось, хтось купив,
Хтось зробить діло й весь в сльозах,
А хтось без зайвих слів,
Те вб'ють, що люблять – всі, але
Не всі помруть, хто вбив.

Він не вмирає у ганьбі
В годину темну ту
Ні шиї в нього у петлі,
Ні дум про темноту,
Ні ніг нема падіння крізь
Підлогу в пустоту.

З ним поряд, мовчки, не сидять
Ті, стережуть хто всіх,
Пильнує хто, як плаче він
І молиться при них,

Хто стежить, здобич щоб цих стін
Украсти він не зміг.

Він на світанку не встає
Побачити те, як
У білім Капелан тремтить,
Шериф немов заляк,
І Губернатора лице –
Лихої Долі знак.

Він жалюгідно не спішить
Вдягтись під шквал погроз,
Поки сміється Лікар злий
З нервових нових поз,
Годинник цокає в того –
Аж у кістках мороз.

Він спраги тої не пізнав,
Піском у горлі мов,
Коли в оббиті двері кат
Неначе тінь зайшов,
І ремінців три пов'язав,
Не знав щоб спраги знов.

Він не схиляє голови
Заслухати указ,
Ні, поки жах душі кричить:
"Вмирати ще не час!"
Не йде повз власної труни
У той жахливий лаз.

Не дивиться в повітря він
Крізь стелі скло мале,
Не молиться мов з глини рот,
Щоб не було так зле,
І щоб Каяфи не відчуть
Торкання губ гниле.

Глава 2

В сіренькому костюмі він

Шість тижнів був у нас,
На нім крикетний був картуз,
В ході запал не згас,
Та я не знав когось, щоб був
Таким сумним в той час.

Нікого я не знав, щоб був
З тим поглядом, мов сніг,
На синій клаптик угорі,
Що "небом" звати б міг
І хмар розпатланих мов шерсть
Спостерігав забіг.

Він не ламав як інші рук –
Безумці ті, хто смів
Плекати залишки надій
Між розпачу штормів,
На сонце він дивився лиш
Й повітря ранку пив.

Рук не ламав і не ридав,
Й не хвилювався він,
Та пив повітря, наче в нім
Був еліксир з рослин,
Відкривши рот він сонце пив,
Неначе краще з вин!

І я, й стражденні душі ті,
У колі не тому,
Одразу забували всі –
Тут кожен з нас чому,
Очей не зводивши з того,
Гойдатися кому.

І дивним те було, чому
В ході запал не згас,
І дивним погляд був його,
Таким сумним в той час,
І дивним думати було,
Що борг він свій віддасть.

У дуба й в'яза навесні
Все листя опаде,
Похмурий шибениці стовп
Подію іншу жде,
Коли зелений чи сухий
У інший світ піде!

Небес престолу благодать
Тут кожен би обрав,
Та хто б в шарфу із конопель
На ешафоті став,
І крізь нашійник вбивці вверх
Востаннє споглядав?

Під скрипку танці милі нам,
Коли кохають нас
І флейта з лютнею зовуть
Потанцювати вальс,
Але не милий ловких ніг
В повітрі перепляс!

З цікавістю на нього ми
Дивилися щодня,
Крутилося в уяві в нас –
А що робив би я?
Червоне Пекло дум його –
Незнана нам земля.

Нарешті мрець не ходить тут,
Гуляєм ми самі,
І знав я, де стояв він сам –
Чекав кінець в пітьмі,
І що у світі Божім він
Не стрінеться мені.

Він кораблю подібно в шторм,
Курс перетнув з моїм,
Ні слів, ні жестів не було,
Та й звідки взятись їм?
Ми не в святу зустрілись ніч,
А в день ганебний з ним.

Між стін в'язниці ми удвох
Ізгоями були,
Світ викинув із серця нас,
До Бога ж не дійшли,
Залізні щелепи Гріха
Схопили нас коли.

Переклад Віталія Гречки